

Onderwerp

Zienswijze over concepten jaarstukken 2024, wijziging I begroting 2025 en begroting 2026, inclusief meerjarenbegroting 2027-2029 van Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN)

Programma	Wonen en Stedelijke ontwikkeling	Collegebesluit	13 mei 2025
Portefeuillehouder	T.F.A. van Elferen en N.P. Vergunst	Behandeldatum Raad	
		Status	Openbaar

Samenvatting

Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) legt aan u met een aanbiedingsbrief (bijlage 1) de concepten van het jaarverslag en de jaarrekening 2024 met accountantsverslag (bijlage 2 en 3), een begrotingswijziging 2025 (bijlage 4) en de begroting 2026 (bijlage 5) voor. Ook stuurt ODRN u een infographic over 2024 (bijlage 6) en een reactie op alle zienswijzen, die ingediend zijn op de Kadernota 2025-2026 (bijlage 7).

Over deze stukken heeft de Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR) advies uitgebracht (bijlage 8). Met dit voorstel stelt u een zienswijze vast. Inhoudelijk wordt voorgesteld de adviezen van de AGR over te nemen en deze aan te vullen met gemeente specifieke bedenkingen. Vervolgens worden de zienswijzen via een brief (bijlage 9) aan ODRN kenbaar gemaakt.

Voorstel

1. De zienswijze over voorliggende concept jaarstukken 2024, concept begrotingswijziging I 2025 en concept begroting 2026, inclusief concept meerjarenraming 2027-2029 van de GR ODRN vast te stellen, waarin wij het volgende voorstellen:

- a. In te stemmen met de concept jaarstukken 2024;
- b. In te stemmen met het advies over de jaarstukken 2024 van de AGR en aanvullend daarop de ODRN te vragen om het jaarverslag 2024 kwalitatief aan te vullen met de risico's, die voortkomen uit de niet uitgevoerde taken en projecten in 2024, vooral over de Nijmeegse onderbesteding van € 1.017.381,-;
- c. In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming door het positieve resultaat van € 352.639 toe te voegen aan de algemene reserve;
- d. In te stemmen met de conceptbegroting 2026;
- e. In te stemmen met concept begrotingswijziging I 2025;
- f. In te stemmen met het advies over de begroting 2026 en begrotingswijziging 2025 van de AGR en de toegepaste indexering (4,91%);
- g. Niet in te stemmen met de verhoging van het percentage indirect productief van 23% naar 25%;
- h. ODRN op te roepen de (financiële) consequenties van het (voorgenomen) fusietraject ODRA-ODRN tijdig en overzichtelijk te rapporteren aan de deelnemers;
- i. De meerjarenraming 2027-2029 voor kennisgeving aan te nemen.

2. De brief met de zienswijzen aan het Bestuur van de GR ODRN vast te stellen.

Aanleiding

ODRN legt u met zijn brief van 10 april 2025 de concept jaarstukken 2024 met accountantsverslag, de concept begrotingswijziging I 2025 en de conceptbegroting 2026, inclusief meerjarenraming 2027-2029 voor. Deelnemende gemeenten hebben op grond van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr) het recht om een zienswijze te geven op de jaarstukken en begroting. Met dit voorstel wordt u voorgesteld de Nijmeegse zienswijzen vast te stellen.

Relevante besluitgeschiedenis

U heeft in december 2024 een zienswijze ingediend op de Kadernota ODRN 2025-2026.

Beoogde impact: wijziging kaders

Dit onderwerp behoort in de doelenboom van de Stadsbegroting onder Wonen en stedelijke ontwikkeling tot de doelstelling 'We behouden en versterken de ruimtelijke kwaliteit van onze stad, door zorg te dragen voor een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' en onder Openbare ruimte tot de doelstellingen 'Verminderen van schadelijke effecten door bedrijven en industrie', Beheersing, voorkoming en vermindering van omgevingslawaaï, luchtverontreiniging en bodemverontreiniging' en 'Betere afvalscheiding bij bedrijven'. ODRN ziet voor gemeente Nijmegen toe op een bewoonbare, duurzame, veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Via de planning en control cyclus van ODRN geeft ODRN inzicht in de daarin behaalde resultaten, voorkomende ontwikkelingen en risico's, verwachting aan activiteiten en de middelen, die daarvoor nodig zijn. De jaarstukken 2024, de begrotingswijziging I 2025 en de begroting 2026 maken daar onderdeel van uit. Via de zienswijzen geeft uw raad aan ODRN de Nijmeegse bedenkingen daarover mee. Het AB ODRN wordt verzocht met de zienswijze van uw raad rekening te houden bij het vaststellen van de stukken.

Argumenten

Advies Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR)

De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR) beoordeelt namens de gemeenten in regio Nijmegen de jaarstukken en begroting en brengt daarover advies uit (bijlage 8). Uitgangspunt daarbij zijn de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen (BRN), die voor alle gemeenschappelijke regelingen gelden. Bij de beoordeling van de jaarstukken gaat de AGR op basis van de accountantscontrole uit van de juistheid van de cijfers en richt zich met name op de (financiële) beoordeling ervan. Bij de begroting(swijziging) kijkt de AGR met name op de toepassing van de BRN-normen, of sprake is van een realistische raming en beoordeelt zij de vermogenspositie. Een inhoudelijke beoordeling van geleverde prestaties en beleid(voornemens) valt buiten de scope van de AGR.

Kort samengevat adviseert de AGR als volgt:

- in te stemmen met de jaarstukken 2024 en het resultaatbestemmingsvoorstel;
- in te stemmen met de begrotingswijziging 2025;
- in te stemmen met de begroting 2026;
- de meerjarenraming 2027 -2029 voor kennisgeving aan te nemen.

Aanvullend daaraan geeft zij de volgende adviezen mee:

1. Roep ODRN op om per jaar de financiële consequenties van de fusie tijdig en overzichtelijk te rapporteren aan de deelnemers.
2. Neem een standpunt in voor de verhoging van het indirecte uren percentage van 23% naar 25%.
3. Geef in de zienswijze een reactie op de manier waarop de ODRN is omgegaan met de oproep om voor de komende jaren bezuinigingsscenario's uit te werken, waarbij de structurele vermindering van gemeentelijke middelen als uitgangspunt wordt gehanteerd.
4. Ga in de zienswijze specifiek in op de ingeschatte omzet 2026 door de ODRN.
5. Neem als deelnemende gemeente de risico's van € 102.366 - voor zover deze de algemene reserve van de ODRN van € 556.134 overstijgen - op in de eigen paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing. Dit naar rato van deelname.

U wordt geadviseerd de adviezen van de AGR over te nemen en deze aan te vullen met gemeente specifieke bedenkingen. Onderstaand volgt op elk beslispunt een korte onderbouwing.

1a/b/c Concept jaarstukken 2024

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor getrouwheid en rechtmatigheid. De jaarrekening laat zien dat ODRN het jaar 2024 afsluit met een positief resultaat van € 352.639. Dit gunstige resultaat komt onder meer door onverwachte extra inkomsten en een herziening van de kostenprognoses.

Daarnaast heeft de inzet van een taskforce succesvol bijgedragen aan kostenbeheersing, het terugdringen van inhuur en ziekteverzuim en een scherpere urenverantwoording. Het voorstel is om het positieve resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. Met dit voorstel kan – conform advies AGR - worden ingestemd.

Jaarverslag en jaarrekening ODRN 2024 rapporteren een lagere omzet dan begroot vanwege een lagere realisatie. Voor de gemeente Nijmegen specifiek was de realisatie 2024 ten opzichte van het afgesproken werkplan -10% met een absoluut verschil van € 1.017.381,-. Als oorzaak wordt gewezen op een aantal achterblijvende taken (waaronder de behandeling van ruimtelijke initiatieven aan de Omgevingstafel) en projecten, zoals opgenomen in het Uitvoeringsprogramma 2024.

Vanwege de onderbesteding voor gemeente Nijmegen wordt ODRN gevraagd in het jaarverslag aan te geven welke risico's (zoals voor de kwaliteit van de dienstverlening en voor het milieu) – als gevolg van de niet uitgevoerde bouwtaken en projecten - dit voor gemeente Nijmegen met zich meebrengt. In het concept jaarverslag wordt hier niet nader op ingegaan. ODRN wordt verzocht dit inzicht alsnog te verstrekken.

1d/e/f Conceptbegrotingswijziging 2025 en conceptbegroting 2026

Voor 2026 stelt ODRN een indexering van het uurtarief voor met 4,91%. Hoewel dit – vanwege een afwijkende berekening van de normering - afwijkt van de BRN-index 2026 (2,71%), kan hiermee worden ingestemd.

Het jaar 2026 staat in bestuurlijke kringen bekend als het 'ravijnjaar'. Het 'ravijnjaar' verwijst naar de financiële uitdagingen waar veel overheidsinstanties in 2026 mee te maken krijgen door veranderende financieringsstromen en budgettaire krapte. Ook de gemeente Nijmegen staat voor een enorme uitdaging. Eerder is in dit kader in regionaal

verband een bestuurlijke brief opgesteld, die naar alle GR-en is verstuurd met het verzoek om scenario's uit te werken voor een structurele bezuiniging.

Tijdens de ontvlechting van de BRIKS-taken – zo geeft ODRN aan – heeft zij kritisch gekeken naar de maximale reductie van overhead- en overige bedrijfskosten van de ODRN. Op de staande organisatie acht ODRN nu verdere bezuinigingen niet mogelijk. Met begrip voor de bijzondere situatie van ODRN als gevolg van de teruggehaalde BRIKS-taken, hadden wij toch graag enkele opties uitgewerkt willen zien.

ODRN legt een begrotingswijziging voor, waarmee de begroting 2025 wordt geactualiseerd. In deze wijziging stelt zij voor de begrote baten en lasten met € 192.000 te verhogen. Met deze aanpassing sluit de begroting 2025 aan op de geactualiseerde werkplannen en worden de budgetten voor subsidies en diverse opdrachten geactualiseerd. Hoewel de wijzigingen ten opzichte van de primitieve begroting beperkt zijn, sluiten de cijfers nu beter aan op de meest recente inzichten. Met dit voorstel kan – conform advies van AGR – worden ingestemd.

1g Verhoging percentage indirect productief

ODRN verhoogt het percentage indirect productief met 2% (van 23% naar 25%), dat leidt tot een ophoging van de begroting met structureel € 1,6 miljoen. Argumenten, die ODRN aanvoert, zijn de noodzaak om de kwaliteit van haar dienstverlening en de verbetermaatregelen uit haar verbeterplan structureel te borgen. ODRN heeft geconstateerd, dat de afgelopen jaren het volledig uitvoeren van alle werkplannen een uitdaging vormde. Daarom heeft ze in de begroting van 2026 geïnvesteerd in betere coördinatie, efficiëntere werkprocessen en een versterking van haar accountmanagement. Dit stelt haar in staat om haar taken effectiever en gericht uit te voeren, met als gevolg een toename van het aantal indirect productieve uren.

De raad heeft – in het kader van de besluitvorming rondom de Kadernota ODRN 2025-2026 – eerder een zienswijze kenbaar gemaakt, inzake de verhoging van het percentage indirect productief. De zienswijze komt erop neer, dat zij zich niet kan vinden in de verhoging en ODRN oproept om de verhoging niet door te voeren. ODRN heeft op deze zienswijze (bijlage 8) een reactie opgesteld. Uiteindelijk heeft zij geen gehoor gegeven aan de oproep om de verhoging niet door te voeren. Ondanks de toelichting van ODRN kunnen wij ons nog steeds niet vinden in deze verhoging en roepen ODRN op de verhoging niet door te voeren.

1h fusietraject ODRA-ODRN

De Omgevingsdienst Regio Nijmegen bevindt zich momenteel in een fusietraject met de Omgevingsdienst Regio Arnhem. De mogelijke fusie brengt zowel organisatorische als financiële uitdagingen met zich mee. In mei 2025 wordt een besluit verwacht over de vervolgstappen. Indien wordt besloten tot voortzetting van het fusieproces, zullen hier mogelijk extra kosten uit voortvloeien. Indien dat het geval is, zal worden bekeken welke gevolgen dit heeft voor de begroting en zal nader worden bepaald welke stappen zullen moeten worden ondernomen. Op dit moment zijn de kosten voor deze tweede fase nog niet expliciet opgenomen in de begroting. ODRN wordt verzocht om de (financiële) consequenties van de fusie tijdig en overzichtelijk te rapporteren aan de deelnemers.

1i Meerjarenraming 2027-2029

De meerjarenraming biedt inzicht in de meerjarige effecten. De meerjarenraming kan – conform AGR advies – ter kennisgeving worden aangenomen.

2. Zienswijzen kenbaar maken per brief

De gemeenteraden van de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten hebben volgens de Wet op de gemeenschappelijke regelingen het recht hun zienswijze te geven op de jaarstukken en de begroting en kunnen deze indienen bij het DB ODRN. Via bijgevoegde brief worden de zienswijzen aan ODRN gemotiveerd kenbaar gemaakt.

Kanttekeningen

1. Naast het advies, dat de AGR aan alle gemeentelijke deelnemers geeft, is de zienswijze ambtelijk afgestemd met de andere regionale opdrachtgevers. Dit zijn gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Druten, Wijchen, Heumen en provincie Gelderland.
2. Het DB ODRN is verantwoordelijk voor het opstellen van de concept jaarstukken en begroting en daarmee voor de verwerking van deze zienswijzen in die stukken. Het AB ODRN is uiteindelijk het bevoegd orgaan om een besluit te nemen over de definitieve jaarstukken en begroting.
3. ODRN hanteert als onderlegger van de begroting 2026 advieslijsten, waarin een raming van de verwachte werkzaamheden zijn opgenomen. De inhoudelijke opdracht zal zijn vertaling krijgen in het werkplan 2026. Dit werkplan wordt eind 2026 aan het college voor vaststelling voorgelegd. Hierna wordt uw raad daarover geïnformeerd.
4. Voorliggende begroting ODRN 2026 kan mogelijk de laatste zelfstandige begroting van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen zijn. Indien de eerder genoemde fusie tussen ODRA en ODRN doorgang vindt, zal een gezamenlijke begroting voor de nieuwe dienst worden opgesteld. Dit proces kent een eigen dynamiek en maakt geen onderdeel uit van de begroting ODRN 2026.
Uitgangspunt daarbij is dat de optelsom van beide begrotingen het financiële kader vormen voor de inrichting van de nieuwe Omgevingsdienst voor 2026.

Gesprek met de stad

Over de zienswijze over concepten jaarstukken 2024, wijziging I begroting 2025 en de begroting 2026, inclusief meerjarenraming 2027-2029 van Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN) heeft geen gesprek met de stad plaatsgevonden.

Financiën

ODRN plant jaarlijks de te verwachte taken via het werkplan. Op basis daarvan worden de kosten per deelnemer geraamd en in de begroting (wijziging) opgenomen. De kosten worden uiteindelijk afgerekend op basis van outputfinanciering. Dit betekent dat de daadwerkelijke realisatie/productie bij de deelnemers in rekening wordt gebracht.

Rekeningresultaat 2024

De realisatie van het werkplan 2024 voor gemeente Nijmegen bedroeg €9.579.099,--. Zowel bij het taakveld Wonen en Stedelijke Ontwikkeling als bij het taakveld Milieubeheer zijn de kosten op realisatiebasis lager uitgevallen dan begroot (totaal: 90%, dit is een absoluut verschil van € 1.017.381,--). Dit komt vooral doordat niet alle afgesproken werkzaamheden zijn gerealiseerd door ODRN (waaronder grote projecten voor de Omgevingstafel en bodemtaken).

Concept begrotingswijziging I 2025

De financiële effecten van de opdracht, die bij het werkplan 2025 aan ODRN is gegeven, is in de eerste voortgangsmonitor meegenomen. Uiteindelijk worden de daadwerkelijke kosten achteraf in rekening gebracht.

Conceptbegroting 2026

Conceptbegroting 2026 is gebaseerd op een inschatting van de te leveren productie door ODRN in 2026. Wij gaan ervan uit dat het AB ODRN dit bijstelt aan de hand van de zienswijzen. Het effect wordt na vaststelling door het AB ODRN meegenomen in de oplading van onze Stadsbegroting.

Risico's

AGR adviseert de deelnemende gemeenten om de risico's van € 102.366 - voor zover deze de algemene reserve van de ODRN van € 556.134 overstijgen - op te nemen in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Dit naar rato van deelname. Voor Nijmegen gaat het om een bedrag van € 38.061,--.

Vervolg

Als u instemt met de zienswijzenbrief, dan zal deze uiterlijk op 20 juni 2025 aan ODRN worden verzonden. Het Algemeen Bestuur ODRN vergadert op 10 juli 2025 (jaarstukken 2024) en op 28 augustus 2025 (begrotingswijziging I 2025 en de begroting 2026). Zij is verantwoordelijk voor het definitief vaststellen van deze stukken.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief ODRN PS-Raden;
2. ODRN jaarverslag en jaarrekening 2024;
3. ODRN accountantsverslag 2024;
4. Concept-wijziging begroting 2025 ODRN;
5. Conceptbegroting 2026 ODRN;
6. ODRN Infographic jaarverslag 2024;
7. Reactie zienswijzen Kadernota 2025-2026;
8. Adviesrapport ODRN jaarstukken 2024 en conceptbegroting 2026;
9. Zienswijzenbrief jaarstukken ODRN.